

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

PLÉNUMHATÁROZAT

(Második akkreditációs értékelés)

**KÖLCSEY FERENC REFORMÁTUS TANÍTÓKÉPZŐ
FŐISKOLA**

A Látogató Bizottság tagjai:

Nádasi Mária	elnök	ELTE PPK
Györgyiné Koncz Judit	tag	KRE TFK
Hunyady Györgyné	tag	ELTE TOFK
Filep Bálint	hallgatói képviselő	HÖÖK

2006. december 8.

KÖLCSEY FERENC REFORMÁTUS TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLA	Akkreditációs minősítés A

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA:

A Főiskolán az oktatás megfelelő. Az infrastrukturális háttér dinamikusan fejlődik. A publikációs tevékenység mennyisége globálisan figyelemreméltó, bár az, az egyes oktatókra kivétlve, illetve a tudományos jelentőséget tekintve egyenetlen. A hallgatók és az oktatók viszonya megfelelő. A Főiskola vezetése dinamikus, tervekkel teli. A minőségfejlesztési tevékenység a Főiskola érdeklődésének előterében van.

A fenntartó és a Főiskola között a kapcsolat példaszerű.

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

• **Oktatás-képzés**

Az oktatás jó színvonalú. Az oktatók készülnek az órára, segédleteket készítenek, kihasználják a technikai, informatikai lehetőségeket. A látott órákon kifejezett volt az interaktivitásra törekvés. A tanárok saját maguk által készített jegyzetekkel is segítik a tanulást. A végzett hallgatók szerint – akik az intézménynél oktatott szakok mindegyikét képviselték - a Főiskolán szerzhető tudás piacképes, a gyakorlati életben jól használható.

• **Személyi feltételek**

A szakfelelősök, tantárgyfelelősök tudományos minősítettsége, foglalkoztatottsága a MAB előírásainak megfelel. A PhD képzésben való részvételt a Főiskola mind anyagilag, mind munkaszervezésileg támogatja. A doktori témák többsége szoros kapcsolatban van a képzéssel.

A hallgatók és az oktatók közötti kapcsolat jó, ez elsősorban a még tanuló és a már végzett hallgatókkal való beszélgetésből tűnt ki. A HÖK kapcsolata a diákokkal, a tanárokkal konstruktív. A HÖK a törvény által előírt kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tesz. A HÖK kommunikációs tevékenysége kiterjedt, ennek érdekében 7 nagy hirdetőt és egy 3 honlapos internetes portált működtetnek. Az intézmény kulturális, sport rendezvényeit támogatja, kezdeményezi, a hallgatókat érintő pályázatokat koordinálja. A HÖK a Főiskola vezetésével közösen pályázatot nyújtott be Karrier Iroda létrehozására.

• **Tárgyi feltételek.**

A Főiskola épülete, valamennyi terem, kiszolgáló helyiség gondozott, hangulatos; a tanításhoz-tanuláshoz a minőségi körülmények biztosítottak. A Főiskolával szinte egy tömböt képező gyakorlóiskola a tanítóképzéshez elengedhetetlen. A Főiskola könyvtára maga is az oktatást szolgálja, de a kapcsolódó könyvtárak is kiváló segítők a képzésnek. A képzéshez szükséges technikai háttér magas szinten biztosított. A kollégium felújítása, fejlesztése folyamatos (csupán 10 hallgató várólistás), azonban a kollégiumi élet komfortszintjének emelése az intézménynek fontos feladata lehetne.

• **Kutatás-fejlesztés**

Az oktatók kutató tevékenysége erősen kapcsolódik a képzéshez, vagy legalábbis abból táplálkozik. A publikációs jegyzékből nem lehet teljes biztonsággal megítélni az egyes írások tudományos súlyát.

A hallgatók tudományos diákköri munkában való részvételét erősíteni kell.

• **Vezetés értékelés**

A Főiskola vezetése – az alapító okirat szellemében – igyekszik őrizni az intézmény legjobb hagyományait, valamint törekszik a változó társadalmi igényeket figyelembe venni. Ezt a törekvést már jól tükrözi a Főiskola jelenlegi szakstruktúrája is, amelyhez részben igazodik az intézmény átalakított szervezete is.

Az intézményvezetés és a HÖK közötti kapcsolat konstruktív.

**Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola - akkreditációs jelentés
A MAB 2006/9/XI/4. sz. határozata)**

A Főiskola és az iskolafenntartó között a kapcsolat mind szellemiségét, mind szakmaiságát tekintve mintaszerű.

• **Minőségbiztosítási rendszer megléte, működtetése**

A Főiskola külső segítséggel történő átvilágítás után az ISO és a TQM felsőoktatási intézményre érvényesíthető elemeiből koherens minőségfejlesztési koncepciót dolgozott ki. A minőségfejlesztésért felelős személy elismert vezető oktató, a probléma elméleti és gyakorlati kérdéseiben egyaránt járatos. Az intézmény minőségbiztosítási kézikönyve, a kisebb egységek minőségfejlesztési koncepciója elkészült. A teljeskörű kurzusértékeléshez a kérdőív, a HÖK-kel egyeztetve, elkészült. Rendszeres alkalmazását e félév végétől tervezik.

AZ INTÉZMÉNY TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK:

1. Hogyan készüljön fel az intézmény a soron következő akkreditációs értékelésre?

Valamennyi folyó képzés dokumentumait érdemes már az első önértékelési anyagban megadni. Informatívabb lenne a publikációkat akár névsor helyett, akár névsoron belül a tudományos világban megszokott szempontok szerint csoportosítani..

2. Mire kívánja felhívni a plénum a majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét?

Sikerült-e a Főiskolának a hagyomány és újítás keskeny mezsgyéjén az egyensúlyt megtalálni?

Megoldott-e a teljeskörű minőségértékelés egységes intézményi szinten?

A kántor szak szakfelelőse eleget tett-e az akkreditációs szakmai követelményeknek?

Az oktatók a megkezdett doktori képzéseket milyen eredményességgel végezték el, s ennek milyen előmeneteli következményei lettek?

Kiépítették-e a szükséges szakmai kapcsolatokat az egyetemmel a tanítók MA továbblépésének érdekében?

Sikerült-e az egyeztetés a Debreceni Egyetemen folyó Kommunikáció és médiatudomány szakos képzéssel?

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola- akkreditációs jelentés
(A MAB 2006/9/XI/4. sz. határozata)

Tudományág megnevezése:	NEVELÉSTUDOMÁNYOK
A tudományághoz tartozó képzések	A képzések akkreditációs minősítése: A

Alapképzések

I. Régi típusú képzés

Megnevezés: tanító

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma és képzési idő (félévekben): nappali (8 félév), levelező (5 félév), esti (8 félév)

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: 158/1994 (XI. 17.)

Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése: -

A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága: Pedagógusképzés, Óvodapedagógus, tanító (Tanító alapszak)

A tanító szakon az **oktatás-képzés** a 158/1994.(XI.17.) rendeletbe foglalt képesítési követelményeknek megfelelően folyik. A kidolgozott tanterv és program nagy vonalakban illeszkedik az országos standardhoz. (Talán az óraszámok és tantárgyak kissé jobban szóródnak: elég sok az egy órás előadás, de szerencsére ezeket többnyire heti két órás szeminárium vagy gyakorlat kíséri.) A tantárgyi programok és az óralátogatások alapján megállapítható, hogy az oktatók gondosan készülnek, és korszerű ismereteket közvetítenek. A kevés számú látott gyakorlat nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy az akkreditációs önértékelésben megfogalmazott fejlesztendő kompetencia-rendszer teljesülése bizonyosan várható. A tanulás segítésére az oktatók sok jegyzetet és segédanyagot készítenek, ezek jelentős része jól használható, gyakorlatias (a képzési és a közoktatási szempontokat szerencsésen összekapcsoló) dokumentum. Több esetben azonban célszerű a szakirodalom frissítése.

A tanító szakon különösen gondosan szervezett a gyakorlati képzés. (Országos viszonylatban is kimagaslóan jól irányított az esti-levelező képzésen folyó gyakorlatok sora.) A képzés volumene és minősége jelenleg megkívánja a két gyakorlóiskola működtetését, de ha a szak létszáma csökken is kissé, egy (a Főiskolával egybeépült református) általános iskola gyakorló státusának megtartása mindenképpen indokolt. Akkor pl. majd több gyakorlati képzési formát be lehet hozni a jól kontrollálható gyakorlóiskolába. A látogatás alatt szerzett benyomások alapján úgy tűnik, a belső gyakorlóiskola színvonalasan működik, a főiskolával és a szak felelősével szoros, jó szakmai kapcsolat alakult ki. Mindazonáltal célszerű lenne a csoportos tanítási gyakorlatokon nagyobb arányban (vagy egyáltalán valamilyen mértékben) biztosítani a főiskolai oktatók részvételét: a tantárgypedagógusok, a pedagógia és a pszichológia szakos oktatók (ha finansziális okokból nem is folyamatos) jelenléte még inkább segítené a műhelyszerű munka kialakulását.

A szakon folyó műveltségterületi képzés is megfelelő színvonalú, bár nem egyenletesen. Az oktatók tájékoztatása szerint több éves tendencia, hogy a matematika, a természetismeret s (nappali tagozaton) a technika nem vonzza a hallgatókat. A nappali tagozaton az utóbbi 4 évben nem is működtettek ilyen műveltségterületi csoportokat (kivéve egy 7 fős természetismereti csoportot a 2004/2005-ös tanévben). Ez a jelenség – bár nem ismeretlen az ország többi képző intézményében sem – nem egészséges: ezeknek a szakterületeknek a háttérbe szorulását eredményezheti, ami előbb-utóbb visszahat az alapképzésre is.

Az akkreditációs anyag a hallgatói teljesítményeket három vetületben mutatta be: a szigorlatok, a szakdolgozatok és oklevelek érdemjegyeinek átlagát prezentálta. Mind az összevont pedagógia-pszichológia, mind pedig a műveltségterületi szigorlatok átlaga reálisnak tűnik, az éveken belüli hullámzás nem mutat semmilyen erős tendenciát, semmiképpen sem erősíti az oktatóknak azt a benyomását, hogy a hallgatói teljesítmények évről évre csökkennek, egy szabályosan lejtő görbével ábrázolhatóak. Az oklevelek átlaga természetesen magasabb, de nem rí ki a hasonló profilú intézmények teljesítményei közül. Viszont a nappali tagozaton a hallgatók egyötöde (239-ből 47 fő), az esti tagozaton 33% (75-ből 23 fő) nem kaphatott oklevelet a megfelelő szintű nyelvvizsga hiánya miatt. A szakdolgozatok átlagának „szóródása” a 4 évben és a három tagozaton 4,25 és 4,69 között mozog, ez nem valószínű, hogy reális. (A randomszerűen kiválasztott és elolvasott dolgozatok többsége sem igazolja ezt a nagyon pozitív minősítést: mind a hivatkozások módja ill. elmaradása, mind az empirikus vizsgálatok szakmai döccenői azt jelzik, erre a területre nagyobb figyelmet kell fordítani.)

A tanító szak **személyi feltételei** megfelelőek, intézményen belül kifejezetten jók. 59, többségükben a tanítóképzésben nagy tapasztalatú oktató tanít a szakon, kétharmaduk vezető oktató, 19%-uknak van minősítése (10-en most szerzik meg PhD fokozatukat).

A személyi feltételek mégsem teljesen megnyugtatóak, ui. az oktatók közül sokan (természetesen) tanítanak az intézmény más szakjain, s szűkebb csoportjuk, elsősorban a Pedagógia és Pszichológia Tanszék összes munkatársa intenzíven dolgozik a továbbképzések különböző formáiban. Mindez olyan mérvű megterhelést jelent, amely olykor a szükséges szakmai regenerálódást, illetve az önképzést veszélyezteti. E képzések

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola - akkreditációs jelentés A MAB 2006/9/XI/4. sz. határozata)

fontos közoktatási missziót töltenek be a régióban, s nélkülözhetetlenek az intézmény költségvetése szempontjából is, mégis számolni kell az érintettek személyes teljesítőképességének határaival.

A tanító szak **tárgyi feltételeinek** megítélése nem nagyon választható el az intézmény egészétől: az épület felújítására láthatóan nagy energiákat fordítanak. Az oktatási termek szinte kivétel nélkül felújítottak, új bútorzattal. Az újonnan kialakított nagy előadó teremben modern technikai feltételeket biztosítottak, a tanárok élnek is a lehetőséggel. A tanító szakos hallgatókat is ugyanúgy érinti a könyvtár-helyzet, mint a más szakosokat, talán pedagógiai-pszichológiai irodalommal még kissé jobban is ellátott a könyvtár.

A szakon szükség lenne egy modern természettudományi laboratórium (legalább is szaktanterem) felszerelésére s a nyelvi képzés további (technikai eszközökkel történő) támogatására.

A tanító szakon oktatók intenzív **kutatói** munkát végeznek. Tematikájuk elsősorban a képzéshez és a közoktatás problémáihoz kapcsolódnak, jellegük alkalmazott kutatás és/vagy fejlesztés. Eredményeiket rendszerint publikálják, s ezzel párhuzamosan gyakran a továbbképzések révén közvetlenül is eljuttatják a pedagógusokhoz. Legjelentősebbek azok a – pályázatokkal is támogatott – kutatások, amelyeket a régióban mutatkozó konkrét oktatási problémák indukáltak (kistérségi iskolák, roma gyerekek nevelése, tanító jelöltek mentálhigiéniája stb.). Ezek helyi érdekük ellenére eredményeikben, tanulságaikban országos jelentőségűek is, a neveléstudományban számon tartottak.

A publikációk nehezen áttekinthetők, nehezen ítéltethetők meg. Az bizonyos, hogy rendkívül nagy számú közleményről tudósít az akkreditációs beadvány. A kissé részletesebb adatbázisból kiderül, hogy 1) valóban sokat publikálnak az intézmény oktatói, 2) igen aránytalanul oszlik meg az oktatók között a közlemények mennyisége; 3) a tudományos, az egyéb szakmai és az ismeretterjesztő írások a nyilvántartásokban nem elkülönítettek, így arányuk csak nehezen deríthető ki. A plénum véleménye szerint az országos tudományos szaklapokban megjelentetett közlemények száma növelhető lenne

Itt jegyzendő meg, hogy – bár az előterjesztés 95 TDK dolgozatról ad számot – a hallgatói tudományos diákköri munka helyzete javítandó. A beadvány itt eltér az egyébként megszokott intervallumtól és jóval hosszabb időtávra, 8 évre (az előző akkreditáció időpontjáig) nyúl vissza. Ez önmagában nem baj, de az eredmények szerények s a helyszínen folytatott beszélgetésből is az derült ki, hogy e munka jelentőségét nem is látják a hallgatók. Érdemes lenne a korábbi eredményekre támaszkodva (pl. 2001-ben két oktató is kapott kitüntetést diákköri tanári tevékenységért) a tudományos diákköri munkát a tehetséges és érdeklődő hallgatók körében meghonosítani.

II. Új típusú képzés:

Megnevezés: tanító

Képzési szint: alapképzés

Képzési forma és képzési idő (félévekben):

Képesítési követelmény rendeletszáma: -

Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése –

Megi.: A tanító szakot a kétciklusú rendszerben először a 2006-07. tanévben oktatják. (2005/8/III/2/24. sz. MAB határozat)

A tanító szakot a kétciklusú képzésben a 2006/2007-es tanévben kezdték oktatni. Természetesen e képzésről érdemben még nem lehet véleményt formálni, de arról igen, hogy

- paramétereit alapján alkalmas lesz-e az intézmény a BA képzésre, illetve
- hogyan készült fel az oktatásra,
- biztosítottak látszik-e a hallgatók továbbtanulási lehetősége az MA szakon.

A debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola mind oktatási tapasztalatait, mind képzési kapacitásait, mind pedig az oktatást megalapozó kutatási potenciálját tekintve *alkalmas a BA szintű tanító szak indítására*. Felkészüléséből most annyi bizonyosan látható, hogy a képzési és kimeneti követelményeket (384/2004. (XII.28.) Korm. rendelet) alaposan feldolgozták, a kompetenciák tantárgyi fejlesztési lehetőségeit felmérték, módosították a tantervüket és a szak programját (az országos programfejlesztő bizottság ajánlásait is figyelembe véve). Az alapvető információkról kiadtak tájékoztató füzetet a különböző tagozatra járó hallgatóknak. (Igaz, e füzetekben semmiféle leírása nincs az új felsőfokú képzési rendszernek, s hiányzik a törvényben előírt „rövid tantárgyi leírás” is, vagyis amiből a hallgató tudhatná, hogy egy-egy stúdium keretében mit kínál és mit vár el az intézmény. A hallgatók egyébként az egész BA-MA képzésről nem tudtak semmit, de nem csak a tanító szakon.)

Kevésbé látszik megnyugtatónak a hallgatók majdani továbbtanulási lehetősége a pedagógia mesterszakon. Elvben ugyan valamennyi alapszakot végzett hallgató bármelyik megfelelő mesterszakot indító intézménybe jelentkezhet, mégis célszerű az egyetemekkel a régióon belül kapcsolatokat kialakítani. Úgy tűnik, erre a DE Neveléstudományi Tanszéke egyelőre nem nagyon hajlandó. Ebbe a Főiskola nem nyugodhat bele, s kezdeményezően kell fellépnie a tárgyalások további folytatásáért.

***Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola - akkreditációs jelentés
A MAB 2006/9/XI/4. sz. határozata)***

Megjegyzés

A tanítóképzésnek Debrecenben a XVIII. századtól van hagyománya. Most azonban ez a hagyomány megtörhet. Mint az ország többi részén, Hajdu -Bihar megyében is erősen csökken a gyermekek száma. Ezért az iskola egyre kevesebb tanítónak kínál állást, aminek hamarosan meglesz/megvan a következménye: Debrecenben az idei tanévben éppen fele annyi hallgatót vettek fel a tanító szakra, mint a tavalyi esztendőben. A tradicionálisan vezető tanító szak hamarosan az intézmény periferiájára szorulhat. Az ad hoc kollégium azt javasolja, hogy a Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola igyekezzen megőrizni a falakon belül a tanító képzést. Annál is inkább, mert előbb-utóbb bekövetkezik a 17 helyen folyó tanítóképzés ésszerű koncentrációja: minden nehézség ellenére a tiszántúli régióban a Kölcsey Főiskola lehetne a képzés egyik centruma.

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

A Főiskola oktatói a neveléstudományok oktatására, művelésére, fejlesztésére – elsősorban a tanítóképzéshez kapcsolódóan - alkalmasak. Az intézmény a képzések közül mind az alapképzés, mind -esetleges indítás esetén – a felsőfokú szakképzés indítására és gondozására képes.

Tudományág megnevezése:	HITTUDOMÁNY
A tudományághoz tartozó képzések	A képzések akkreditációs minősítése: A

Alapképzések

I. Régi típusú képzések:

Megnevezés: **hitoktató**

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma és képzési idő (félévekben): nappali (8 félév), levelező (5 félév)

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: MRE Zsinati határozat (2002)

Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése: -

A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága: **Hittudomány, gyakorlati teológia** (Katechéta – lelkipásztori munkatárs)

Megi.: A MAB az alapszak indítási kérelmet katechéta szakirányon támogatta (2005/7/IX/2/58).

Megnevezés: **kántor**

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma és képzési idő (félévekben): nappali (8 félév)

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: MRE 20/1993.

Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése: -

A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága: **Hittudomány, gyakorlati teológia** (Kántor alapszak)

Megi.: A MAB az alapszak indítási kérelmet nem támogatta (2005/10/VII/2/13.)

Oktatás-képzés: Mindkét szaknak nagy hagyománya van a Főiskola képzésében, a BA alapképzési szakot a hitoktató esetében MAB jóváhagyással, a kántor szakot MAB elutasítással, de OM engedéllyel indította a Főiskola. A kántor szak elutasításának elsődleges oka az, hogy a szakfelelős nem vezető oktató, fokozatszerzése még folyamatban van. Pozitív előrelépés, hogy a szakfelelős halad doktori tanulmányaiban, és a szakon újabb oktató kezdte meg PhD tanulmányait, akinek eddigi tudományos tevékenységét figyelembe véve egyéni tanrend szerint lehetősége van belátható időn belül megszerezni a fokozatot. A szak rendezte a MAB azon kifogását is, hogy az oktatók a megengedettnél nagyobb számú törzstárgynak voltak felelősei.

A szakok tekintetében az oktatási dokumentumok rendben vannak, kifogásolható azonban, hogy az intézményi tájékoztató csak részben felel meg a törvényi előírásnak. A 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, 22. § (3) alábbi követelményeinek nem felel meg az intézményi tájékoztató:

bg) a tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célját,

bh) a rövid tantárgyprogramot, illetve a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírását,

bi) az évközi tanulmányi követelményeket,

bj) a megszerzett ismeretek, elsajátított (rész)kézségek és kompetenciák értékelését (félévközi jegy vagy vizsgajegy),

bk) az értékelés módszerét, – nem közli a szakokra vonatkozó tájékoztató.

A személyi feltételek javuló tendenciát mutatnak, mindkét szak oktatói doktori képzésben vesznek részt, a kis létszámú képzéshez megfelelő számú oktató áll rendelkezésre.

Tárgyi feltételek: Mindkét szak esetében elmondható, hogy kellő számú tanterem a megfelelő felszerelésekkel rendelkezésre áll, az újabb beruházások kapcsán a szakok több csoportszobával gyarapodtak. Kiemelkedő a katechetikai szaktanterem, mind a technikai felszereltség, mind a könyvtárolás kimagaslóan jónak mondható. Ugyanez elmondható a kántor szak esetében, az utóbbi években bővült a hangszerállomány, újabb gyakorló termeket kapott a szak. Jó a szak kottaállománya, hangzóanyag felszereltsége. Ezek kölcsönzése megoldott. Megfelelő helyiségek vannak a hitoktató szak számára dramatikus feldolgozások előadására, a kántor szak számára hangversenyek bonyolítására. Meg kell említeni, hogy a szakok egyházi kapcsolatai révén hallgatóiknak lehetőségük van templomokban gyakorolni, egyházi alkalmakon zenei tudásukat

kipróbálni. Mindkét hitéleti szaknak jó a kapcsolata a Debreceni Református Hittudományi Egyetemmel, ill. a Debreceni Konzervatóriummal, ennek következtében szakmai és infrastrukturális lehetőségeik kiszélesedtek.

Kutatás-fejlesztés: A plénum a benyújtott jelentésből arról tájékozódott, hogy a hitoktató szaknak kiterjedt külföldi kapcsolatai vannak, melynek keretében tanulmányozzák a nyugati protestáns egyházak hitoktatási módszereit. Közös kutatásokban, konferenciákon, szakmai tapasztalatszeréken vesznek részt. A kántor szak elsősorban a művészeti tevékenységben jeleskedik, rengeteg hangverseny plakátja, meghívója, több cd tanúskodik a magas színvonalú munkáról.

Vezetés értékelés: Megnyugtató, hogy a Főiskola vezetése figyelemmel kíséri mindkét szak sorsát, a szakoknak lehetőségük van, hogy állandó kapcsolatot tartsanak a rektori vezetéssel.

Minőségbiztosítási rendszer megléte, működtetése: A kollégákkal illetve a hallgatókkal történt beszélgetések során kiderült, hogy az oktatók a félévek végén minősítést kérnek a kurzusokról, a kis létszámú képzés pedig jó lehetőséget nyújt a közvetlen és azonnali visszajelzésekre. A hallgatóknak jó véleménye volt a két képzésről.

Óralátogatások tapasztalatai: Mindkét hitéleti szak esetében elmondható, hogy szakszerű, jó órákat lehetett látni. A hallgatók rendkívül lelkesek voltak, jól együttműködtek az oktatóval, és megnyugtató volt, hogy nagyon szervezett, átgondolt, de nem manipulált órákat láttunk. Az oktatók váratlan, gondolkoztató helyzeteket teremtettek, a gyakorlati tevékenységekben új szituációk elé állították a hallgatókat, de mindezeket jól megoldották a hallgatók.

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

Az akkreditációs értékelés során a tudományágban a Főiskolán oktatott két szak, a hitoktató és kántor szak hagyományos és BA szakjai kerültek vizsgálat alá. A kis létszámú, intenzív képzéshez a feltételek megfelelőek.

Tekintettel arra, hogy a Kántor szak az oktatási minisztertől 2 évre kapott indítási engedélyt, a plénum azt javasolja, hogy az intézmény, a szakindítási kérelem meghosszabbítását kérő anyagában részletesen mutassa be, hogy az elutasító véleményhez vezető okokat megszüntette, a MAB pedig fokozott figyelemmel vizsgálja a kérelmet.

Tudományág megnevezése:

MULTIDISZCIPLINÁRIS BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYOK

A tudományághoz tartozó képzések

A képzések akkreditációs minősítése: **A**

Alapképzések

I. Régi típusú képzés:

Megnevezés: informatikus könyvtáros

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma és képzési idő (félévekben): nappali (8 félév), levelező (5 félév, 2002/03-tól: 6 félév))

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: 129/2001.(VII.13.)

Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése: -

A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága: Társadalomtudomány, társadalomismeret (Informatikus könyvtáros alapszak)

Megj.: A MAB az alapszak indítási kérelmet nem támogatta (2005/8/III/2/169.)

A könyvtáros képzésnek a Főiskolán jelentős hagyományai vannak. Hosszú évekig a tanító szakkal párban vették fel a hallgatók, ez a szakpárosítás a végzett hallgatók munkaerőpiaci lehetőségeit nagymértékben növelte. (2002-től a kommunikáció szakkal való párosítás is lehetővé vált.)

A szak elnevezése a 2002/2003-as tanévtől: informatikus könyvtáros. A képzés jelenleg a kifutó évfolyamokon a 2001-ben kiadott képesítési követelmények alapján folyik.

A tantárgyfelelősök tudományos minősítettsége és alkalmazása megfelel a MAB előírásainak. A szakon jelentős szerepet játszanak a nagy tekintélyű és nagy gyakorlattal rendelkező szakemberek.

A Főiskola könyvtára 1963-tól, a szak képzésének kezdetétől segíti a könyvtáros képzést. A könyvtár állománya ma már 77 000, az audio-vizuális állomány 18 000 darab. A hallgatók képzését szolgálja még a gyakorlóiskola könyvtára (könyvtári órák tartása), a Debreceni Kollégium könyvtára, az egyházi, a városi, a megyei könyvtár. A hallgatók könyvtári gyakorlata egymásra épülő, évről-évre újabb feladatokat jelentő alapos munkát igényel. A megtekintett munkanaplók szorgalmas, elkötelezett és jól irányított munkát tükröznek.

1997 óta az SLib könyvtári integrált rendszerrel dolgoznak. 2003-ban lehetővé vált 16 korszerű multimédiás számítógéppel növelni a számítógépes parkot. A képzés során törekszenek a hagyományos könyvtárosi szakértelem modern, multimédiás tudással való kiegészítésére, illetve az informatikus könyvtáros szak koncepciójának megfelelő képzésre.

A hallgatók, mind a nappali tagozaton tanulók, mind a már végzetek, pozitívan nyilatkoztak az informatikus könyvtáros képzésről, az elhelyezkedési esélyekről.

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

A multidiszciplináris bölcsészettudományokon belül folyó könyvtáros informatikus képzés keretében a diploma folyamatosan kiadható.

A Főiskola alapképzésre vonatkozó kérelmét a MAB 2005-ben elutasította, a képzés indítását az OM 2 évre engedélyezte. Az intézmény illetékes szakemberei intenzíven foglalkoznak a MAB által megjelölt kifogások korrekciójával. A Főiskola a szakon folytatott oktatás hagyományai, a végzettség iránti kereslet miatt – amennyiben sikerül a MAB valamennyi fenntartását korrigálni – alapképzésre, valamint - ha ilyen intézményi törekvés jelentkezik – felsőfokú szakképzés folytatására alkalmas.

Tudományág megnevezése:

MÉDIA- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TUDOMÁNYOK

A tudományághoz tartozó képzések

A képzések akkreditációs minősítése: A

Alapképzések

I. Régi típusú képzés:

Megnevezés: kommunikáció

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma és képzési idő (félévekben): nappali (8 félév), levelező (6 félév)

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: 129/2001.(VII.13.)

Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése: -

A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága: Társadalomtudomány, társadalomismeret (Kommunikáció és médiatudomány alapszak)

Megj.: A MAB az alapszak indítási kérelmet nem támogatta (2005/7/IX/2/114.)

A kommunikáció szakos képzés hagyományai a Főiskolán több mint tíz évre tekintenek vissza, bevezetését a Tiszántúli Református Egyházkerület kezdeményezte. A szakot először csak a tanító, később a könyvtáros szakkal párban is fél lehetett venni. A már végzett hallgatókkal való beszélgetés feltárta, hogy a hallgatók nagy számban helyezkedtek el újságíró, rádiós, televíziós munkakörben, s hogy másik szakjuknak is hasznát vették. Az oktatás hallgatókat vonzó tartalma, az egyre javuló infrastrukturális feltételek, az elkötelezett oktatók és elkötelezett, egyre nagyobb létszámú hallgatók szerencsés találkozása fémjelzi az elmúlt éveket.

A képzéshez szükséges infrastruktúra az épületen belül kialakult, a hallgatók „élesben” tudják gyakorolni a tanultakat. 2001-ben létrejött a Debreceni Főnix, a debreceni református ifjúság művelődési lapja; a Kölcsey Stúdió a televíziós háttér az elektronikus sajtó gyakorlati oktatásához; a 2004-től működő Méliusz Rádió naponta 16 órás adást sugároz. A hallgatók gyakorlati képzési rendszere logikusan felépített, a gyakorló helyek számosak és az oktatás szempontjából a Főiskola oktatói által kontrolláltak. A gyakorlóhelyeken készített hallgatói munkanaplók meggyőzőek.

A megbeszéléseken a Főiskola hallgatói között a kommunikáció szakosok vettek részt a legnagyobb számban és ők voltak a legaktívabbak. Azonosulásukat a szakkal, a Főiskolával kérdés nélkül is megfogalmazták – még a tapasztalatokkal alig rendelkező első évesek is.

Az oktatók lelkesek, hozzáértőek, életkorukat tekintve a legfiatalabb csoport az intézményben. A főtárgyfelelősök a vonatkozó MAB előírásoknak megfelelnek.

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

A kommunikáció szak oklevele folyamatosan kiadható.

A Főiskola 2005-ben szakindítási engedélyt kért Kommunikáció és médiatudomány alapszakra. A kérelmet a MAB elutasította, az OM a szak indítására két évre engedélyt adott. A MAB észrevételeit a Főiskola már korrigálta, a létszámra vonatkozó kivétellel. Ugyanis ebben a tanévben is 164 hallgatót vettek fel. Az érdeklődés a szak iránt változatlan, de arra mégis gondolni kellene, hogy a képzés intenzitása kerülhet veszélybe, ha évről évre ilyen létszámú hallgatót vesznek fel.

A képzéssel kapcsolatos továbbfejlesztési elképzelések figyelemreméltóak, a tervezett szakirányok a művelt, valamely területen az átlagnál tájékozottabb szakemberek képzésére lennének alkalmasak. A konzultációk, a látottak valamint az írásos vélemény alapján elmondható, hogy a Kommunikáció és médiatudomány alapszak indítására a Főiskola alkalmas.

Mindez azonban még inkább kiemeli a kapcsolattartás szükségességét a Debreceni Egyetemen folyó oktatással, ahol a szabad bölcsészet tudományágon belül a kommunikáció és médiatudományok szakirány felvételére szintén lehetőség van, s mint az országban mindenütt, az érdeklődés bizonyára itt is nagymértékű. Az együttműködésnek többféle változata is elképzelhető, a szakirányok tekintetében való feladatmegosztás például kézenfekvőnek tűnik.

A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

- Az adott tudományágban az alábbi képzések közül milyen képzésre képes az intézmény?
  - **FSz** képzés (felsőfokú szakképzés)
  - A képzés (alapképzés)